הֲלָכוֹת בִּרְכַּת הַפֵּרוֹת סִימָן רה רו

בְּאֵר הַגּוֹלָה קיד:

ו שם בְּגֶמָרָא.
ז טור בְּשֵׁם רַב הַאי (הריד באגור הל' ברכת הפירות סי' רפז).

מְבָרֵךְ עַל אוֹתָם מַשְׁקִין אֶלָּא שֶׁהַכֹּל: ד [יחָתְכָן (טו) לַחֲתִיכוֹת קְטַנּוֹת, לֹא נִשְׁתַּנִּית (טז) בִּרְכָתָן (יז) מִפְּנֵי כָּךְ: ה (ז) [זי] * [יאהַלָּפָת כְּשֶׁהוּא חַי מְבָרֵךְ עָלָיו שֶׁהַכֹּל, אֲבָל אִם הוּא מְבֻשָּׁל אוֹ כָּבוּשׁ בְּחֹמֶץ אוֹ בְּחַרְדָּל, בּוֹרֵא פְּרִי הָאֲדָמָה:

רו דִּינֵי הָפְסֵק וְטָעוּת בִּבְרָכַת הַפֵּרוֹת. ובו ו' סְעִיפִים:

א ב ג

א [*] (א) [א]בָּרַךְ עַל פֵּרוֹת הָאִילָן בּוֹרֵא פְּרִי הָאֲדָמָה, יָצָא, אֲבָל אִם בֵּרַךְ (ב) עַל פְּרִי הָאֲדָמָה בּוֹרֵא פְּרִי הָעֵץ, (ג) [א] (ג) לֹא יָצָא. [ב]הִלְכָךְ אִם הוּא מְסֻפָּק בִּפְרִי (ד) אִם הוּא פְּרִי עֵץ אוֹ פְּרִי הָאֲדָמָה, מְבָרֵךְ בּוֹרֵא פְּרִי הָאֲדָמָה. וְעַל הַכֹּל (ה) אִם אָמַר שֶׁהַכֹּל, יָצָא, (ו) וַאֲפִלּוּ עַל פַּת וְיַיִן: ב (ז) [ג]הָיוּ (ח) לְפָנָיו (ט) פְּרִי

א [*] בְּרַךְ עַל פֵּרוֹת הָאִילָן בּוֹרֵא פְּרִי הָאֲדָמָה וכו'. עַיֵּן בְּפְרִי מְגָדִים (סי' רב מש"ז סק"י) בְּבָאֵרְשָׁ"ט מִסְּפֵק שֶׁהַכֹּל, וּבְבָאֵרְשָׁ"ט מִבּוֹרְקִי"ס בּוֹרֵא פְּרִי הָאֲדָמָה דְּבִכּוּשׁ כְּמֻכָּשָׁל וּמִכָּל מָקוֹם רָפְיָא בְּיָדוֹ וְנִכְתַּב דְּאִשְׁתְּרִי סוֹלְכִין עַל הַמֵּגֵן אַבְרָהָם בְּסִימָן ר"ה (סק"ח) דְּכִי הַאי גַּוְנָא יֵשׁ לְבָרֵךְ שֶׁהַכֹּל וְהוּא הַדִּין פִּלְפְּלִי"ן יְבֵשִׁים אִם מִפְּרִיד הַמְּשָׁקָה יֵשׁ לוֹמַר לְכַלְּי עִלְּמָא מְבָרֵךְ שֶׁהַכֹּל עַיֵּן שָׁם וְעַיֵּן בְּיָד אֶפְרַיִם מַה שֶּׁכָּתַב בְּזֶה. **ה (ז) הַלָּפֶת.** עַיֵּן בְּאֵר הַיטֵב (סק"ו). וְעַיֵּן בְּמֵגֵן אַבְרָהָם (סק"ט) שֶׁכָּתַב דְּאִשְׁתְּרִי אִם בִּשֵּׁל עַצְמוֹ בְּלֹא בָּשָׂר מִשְׁתַּנֶּה לְגַרְיעוּתָא וּבִרְכָתוֹ שֶׁהַכֹּל וְעוֹד כו' עַיֵּן שָׁם (וּבְסִעִיף קָטָן (א') [ג'] מַה שֶּׁכָּתַב לְעִנְיַן (פִּישְׁ"ר זַיְי"ל) בְּלֹא בָּשָׂר). אַךְ מִשְּׁ"ז סוֹף סְעִיף קָטָן (ד') [ג'] מִשְׁמַע דְּבְכָל בִּשּׁוּל מִשְׁתַּנֶּה לְמַעְלְיוּתָא עַיֵּן שָׁם, וְאִם בִּשֵּׁל עִם בָּשָׂר יְבָרֵךְ בּוֹרֵא פְּרִי הָאֲדָמָה אַף שֶׁאֵין הַשִּׂבְעָה רַק מֵחֲמַת הַשּׁוּמָן, וְעַיֵּן בְּעַטֶרֶת זְקֵנִים. וּמַה שֶּׁכָּתַב הַמֵּגֵן אַבְרָהָם (סק"ט) בְּשֵׁם אַבּוּדְרָהָם (הל' ברכת בפה"א) בְּדִין שֶׁמְּשַׁמְּרִין שֶׁאִם טְחָנָן מְבָרֵךְ שֶׁהַכֹּל, וּבְאֶמֶת הָעִנְיָן עַל זֶה וְכָתַב שֶׁאַף שֶׁנִּתְמַעֵךְ וְנִתְרַפֵּךְ אִם הוּא דֶּרֶךְ הֲנָאָתוֹ לֹא נִשְׁתַּנָּה בִּרְכָתוֹ, וְכֵן רַעְשְׁנֶ"ע אַקְאֶ"ע יֵשׁ לְבָרֵךְ בּוֹרֵא פְּרִי הָאֲדָמָה אַף עַל פִּי שֶׁנִּתְמַעֵךְ כִּי כֵן דַּרְכּוֹ לֶאֱכֹל, אֲבָל (כעט"ז) [קְטָ"ז] (סי' רח ס"ק יא) שֶׁכָּתַב בְּדַחֲנִי וְרִיפּוֹת לְבָרֵךְ שֶׁהַכֹּל, וְכָל יְרֵא שָׁמַיִם יִנְהֹג כֵּן לְבָרֵךְ בּוֹרֵא פְּרִי הָאֲדָמָה, עַד כָּאן לְשׁוֹנוֹ וְעַיֵּן לְקַמָּן סִימָן ר"ח:

א [בשו"ע] בָּרַךְ עַל פֵּרוֹת הָאִילָן בּוֹרֵא פְּרִי הָאֲדָמָה יָצָא כו'. וְעַיֵּן בְּרֹאשׁוֹן לְצִיּוֹן (ברכות מ. ד"ה גמרא מאן תנא) שֶׁכָּתַב דְּיִכְרַךְ שֶׁהַכֹּל, דְּלֹא קַיְימָא לַן כְּרַבִּי יְהוּדָה אֶלָּא דְּיִצְבַּד. וּבְכִרְכֵי יוֹסֵף (סק"ד) כָּתַב דְּבוֹרֵא פְּרִי הָאֲדָמָה עָדִיף, דְּמִבְרָרַת טְפֵי. וְעַיֵּן בְּשַׁאֲגַת אֲרִיֵה סִימָן כ"ג שֶׁנִּשְׁאָה וְנָתַן אִם רָאוּי לְיָרֵא שָׁמַיִם לְחֹשׁ לְכַתְּחִלָּה לְנַסְּחַת סְפָרִים יְשָׁנִים שֶׁכְּתָבָם"ס כְּמוֹ שֶׁכָּתַב בְּמִשְׁנָה בְּרוּרָה (סי"ח ה"י) שֶׁפּוֹסֵק לֹא יָצָא, וְנִפְקָא מִנָּה אִם נִסְתַּפֵּק אִם יָכוֹל לְבָרֵךְ בּוֹרֵא פְּרִי הָעֵץ אוֹ בּוֹרֵא פְּרִי הָאֲדָמָה, לֹא יְבָרֵךְ בּוֹרֵא פְּרִי הָאֲדָמָה מִסְּפֵק. וְהָעֲלָה דְּעִקַּר הַנָּפָשׁ שֶׁכְּתָבָם"ס כְּמוֹ שֶׁכָּתַב הַכָּסָף מִשְׁנֶה דְּיָצָא, וְגַם הֵבִיא רְאָיָה מֵהָא דְּאָמַר עוּלָּא (סא.) מְחֻלֶּקֶת בְּבִרְכוֹתֵיהֶם שְׁוּת כו', דְּעוּלָּא סְבִירָא לֵיהּ כְּרַבִּי יְהוּדָה דְּיָצָא עַיֵּן שָׁם: [א] **לֹא יָצָא.** עַיֵּן בְּאֵר הַיטֵב. וְעַיֵּן בְּיָד אֶפְרַיִם מַה שֶּׁכָּתַב עַל זֶה מִבֹּסֶר, וְכֵן בְּאֵלִיָּה רַבָּה (סק"א) לֹא כָּתַב רַק לְעִנְיַן גְּמַר הַפְּרִי עַיֵּן שָׁם. וְעַיֵּן בְּבִרְכֵי יוֹסֵף (סק"ב) שֶׁדְּחָה גַּם הָרְאָיָה זוֹ מִבֹּסֶר, דְּמִכָּל מָקוֹם יוֹתֵר צוֹדֶקֶת בִּרְכַּת בּוֹרֵא פְּרִי שֶׁפִּיר יֵשׁ רְאָיָה מִבֹּסֶר, וְכֵן בְּאֵלִיָּה רַבָּה (סק"א) לֹא כָּתַב רַק לְעִנְיַן גְּמַר הַפְּרִי עַיֵּן שָׁם. וְעַיֵּן בְּבִרְכֵי יוֹסֵף (סק"ב) שֶׁדְּחָה גַּם הָרְאָיָה זוֹ מִבֹּסֶר, דְּמִכָּל מָקוֹם יוֹתֵר צוֹדֶקֶת בִּרְכַּת בּוֹרֵא פְּרִי הָעֵץ מִבִּרְכַּת בּוֹרֵא פְּרִי הָאֲדָמָה מִסְּפֵק, וְלֹא נִשְׁתַּנִּית בִּרְכָתָן מִפְּנֵי כָּךְ:

שַׁעֲרֵי תְּשׁוּבָה

טַעַם לְעַצְמוֹ אֵין נִגְרָר אַחַר טַעַם הַיְרָקוֹת. וְעַיֵּן בְּפְרִי מְגָדִים (סי' רב מש"ז סק"י) בְּבָאֵרְשָׁ"ט מִסְּפֵק שֶׁהַכֹּל, וּבְבָאֵרְשָׁ"ט מִבּוֹרְקִי"ס בּוֹרֵא פְּרִי הָאֲדָמָה דְּבִכּוּשׁ כְּמֻכָּשָׁל וּמִכָּל מָקוֹם רָפְיָא בְּיָדוֹ וְנִכְתַּב דְּאִשְׁתְּרִי סוֹלְכִין עַל הַמֵּגֵן אַבְרָהָם בְּסִימָן ר"ה (סק"ח) דְּכִי הַאי גַּוְנָא יֵשׁ לְבָרֵךְ שֶׁהַכֹּל וְהוּא הַדִּין פִּלְפְּלִי"ן יְבֵשִׁים אִם מִפְּרִיד הַמְּשָׁקָה יֵשׁ לוֹמַר לְכַלְּי עִלְּמָא מְבָרֵךְ שֶׁהַכֹּל וּמְבָרֵךְ עָלָיו שֶׁהַכֹּל אֲבָל אִם הוּא מְבֻשָּׁל אוֹ כָּבוּשׁ בְּחֹמֶץ אוֹ בְּחַרְדָּל בּוֹרֵא פְּרִי הָאֲדָמָה. וְעַל הַכֹּל אִם אָמַר שֶׁהַכֹּל יָצָא. וְעַיֵּן בְּאֵר הַיטֵב (סק"ו). וְעַיֵּן בְּמֵגֵן אַבְרָהָם (סק"ט) שֶׁכָּתַב דְּאִשְׁתְּרִי אִם בִּשֵּׁל עַצְמוֹ בְּלֹא בָּשָׂר מִשְׁתַּנֶּה לְגַרְיעוּתָא וּבִרְכָתוֹ שֶׁהַכֹּל וְעוֹד כו' עַיֵּן שָׁם (וּבְסִעִיף קָטָן (א') [ג'] מַה שֶּׁכָּתַב לְעִנְיַן (פִּישְׁ"ר זַיְי"ל) בְּלֹא בָּשָׂר). אַךְ מִשְּׁ"ז סוֹף סְעִיף קָטָן (ד') [ג'] מִשְׁמַע דְּבְכָל בִּשּׁוּל מִשְׁתַּנֶּה לְמַעְלְיוּתָא עַיֵּן שָׁם, וְאִם בִּשֵּׁל עִם בָּשָׂר יְבָרֵךְ בּוֹרֵא פְּרִי הָאֲדָמָה אַף שֶׁאֵין הַשִּׂבְעָה רַק מֵחֲמַת הַשּׁוּמָן, וְעַיֵּן בְּעַטֶרֶת זְקֵנִים. וּמַה שֶּׁכָּתַב הַמֵּגֵן אַבְרָהָם (סק"ט) בְּשֵׁם אַבּוּדְרָהָם (הל' ברכת בפה"א) בְּדִין שֶׁמְּשַׁמְּרִין שֶׁאִם טְחָנָן מְבָרֵךְ שֶׁהַכֹּל, וּבְאֶמֶת הָעִנְיָן עַל זֶה וְכָתַב שֶׁאַף שֶׁנִּתְמַעֵךְ וְנִתְרַפֵּךְ אִם הוּא דֶּרֶךְ הֲנָאָתוֹ לֹא נִשְׁתַּנָּה בִּרְכָתוֹ, וְכֵן רַעְשְׁנֶ"ע אַקְאֶ"ע יֵשׁ לְבָרֵךְ בּוֹרֵא פְּרִי הָאֲדָמָה אַף עַל פִּי שֶׁנִּתְמַעֵךְ כִּי כֵן דַּרְכּוֹ לֶאֱכֹל, אֲבָל (כעט"ז) [קְטָ"ז] (סי' רח ס"ק יא) שֶׁכָּתַב בְּדַחֲנִי וְרִיפּוֹת לְבָרֵךְ שֶׁהַכֹּל, וְכָל יְרֵא שָׁמַיִם יִנְהֹג כֵּן לְבָרֵךְ בּוֹרֵא פְּרִי הָאֲדָמָה, עַד כָּאן לְשׁוֹנוֹ וְעַיֵּן לְקַמָּן סִימָן ר"ח:

בַּאֵר הַיטֵב

כְּבֹשׁוּל, עַיֵּן ט"ז (סק"ו). מִי תּוּתִין וְיַיִן מְפֻזָּחִים שֶׁעוֹמְדִין לִשְׁתִיָּה, מְבָרֵךְ שֶׁהַכֹּל. וְכֵן הַמַּשְׁקֶה שֶׁעוֹשִׂין בְּפֶסַח מִפֵּרוֹת מְבָרֵךְ שֶׁהַכֹּל, עַיֵּן מֵגֵן אַבְרָהָם (סק"ו). **ה (ז) הַלָּפֶת.** כְּגוֹן מְעֹרִי"ן וְרִיבִי"ן בְּלִשּׁוֹן אַשְׁכְּנַז, אַף עַל פִּי שֶׁנֶּאֱכָלִין גַּם כֵּן חַיִּין מִכָּל מָקוֹם כֵּיוָן שֶׁשּׁוֹבִים יוֹתֵר מְבֻשָּׁלִים מֵחַיִּין, מְבָרֵךְ חַיִּין שֶׁהַכֹּל וּמְבֻשָּׁל בּוֹרֵא פְּרִי הָאֲדָמָה. יָרָק גְּרִי"ן קְרוּי"ס, חַי שֶׁהַכֹּל, מְבֻשָּׁל בּוֹרֵא פְּרִי הָאֲדָמָה. שִׁלְאטִי"ן מְעֹרָב עִם חֹמֶץ וְשָׁמֵן וְזֶה, בּוֹרֵא פְּרִי הָאֲדָמָה, שֶׁשּׁוֹבִים חַיִּין וּמְבֻשָּׁלִים. זוּרְא"ר קְרוּי"ס בּוֹרֵא פְּרִי הָאֲדָמָה כֵּיוָן חַי כֵּן מְבֻשָּׁל. וְיָרָק שֶׁהוּא טוֹב חַי, וּמְבֻשָּׁל מִשְׁתַּנֶּה לְגַרְיעוּתָא כְּגוֹן יָרָק שְׁקוּרִין שְׁעָרְזִי"ף אוֹ מַה שְּׁקוּרִין טְרָאהְ"ן אוֹ צְנוֹן וְכַדּוֹמֶה לָזֶה, מְבָרֵךְ חַי בּוֹרֵא פְּרִי הָאֲדָמָה, וּמְבֻשָּׁל שֶׁהַכֹּל:

א (ג) לֹא יָצָא. גְּרֵאָה לִי דְּאוֹתָם הַגְּדָלִים עַל הָאִילָן, וּמְבָרֵךְ בּוֹרֵא פְּרִי הָאֲדָמָה מַחֲמַת דִּלֹּא נִגְמַר הַפְּרִי אוֹ שֶׁאֵינָן עִקַּר הַפְּרִי, אִם בֵּרַךְ בּוֹרֵא פְּרִי הָעֵץ יָצָא. מֵגֵן אַבְרָהָם. [ב]וּכְסָפֵר אֶבֶן הָעוֹזֵר חוֹלֵק עָלָיו דְּלֹא יָצָא עַיֵּן שָׁם [וְכֵן בְּסֵפֶר אֵלִיָּה רַבָּה (סק"א) הַשִּׂיג עַל מֵגֵן אַבְרָהָם בְּזֶה] וְעַיֵּן בְּתְשׁוּבַת פָּנִים מְאִירוֹת (ח"א סִימָן נ"ח. וּבְאֵר

מִשְׁנָה בְּרוּרָה

ד (טו) לַחֲתִיכוֹת קְטַנּוֹת. כֵּיוָן שֶׁנִּכָּר עֲדַיִן תֹּאַרָן וְצוּרָתָן בְּמִקְצָת. וְעַיֵּן לְעֵיל סִימָן ר"ב סָעִיף ז' בְּמֵגֵן אַבְרָהָם סָעִיף קָטָן י"ח וּלְקַמָּן בְּסִימָן ר"ח סָעִיף קָטָן ל"ח בְּמִשְׁנָה בְּרוּרָה: **(טז) בִּרְכָתָן.** בֵּין דְּבָר שֶׁבִּרְכָתוֹ בּוֹרֵא פְּרִי הָאֲדָמָה אוֹ בּוֹרֵא פְּרִי הָעֵץ: **(יז) מִפְּנֵי כָּךְ.** [א]וְשֶׁמְּשַׁמְּעִין שֶׁטְּחָנָן נִשְׁתַּנִּית בִּרְכָתָן מִפְּרִי הָאֲדָמָה לְשֶׁהַכֹּל, מִפְּנֵי שֶׁאֵין צוּרָתָן עֲלֵיהֶן כְּלָל [מֵגֵן אַבְרָהָם (סק"ט). וְדַעַת הָאֶבֶן הָעוֹזֵר (סי' רח) דַּאֲפִלּוּ טְחָנָן מְבָרֵךְ בּוֹרֵא פְּרִי הָאֲדָמָה, אִם לֹא שֶׁעָשָׂה מֵהֶן מַשְׁקִין דְּאָז בִּרְכָתָן שֶׁהַכֹּל, וְהוּבָא בְּשַׁעֲרֵי תְּשׁוּבָה (סק"ז): **ה (יח) הַלָּפֶת כְּשֶׁהוּא חַי וכו'.** הַלָּפֶת טוֹב יוֹתֵר מִבְּשֵׁל מֵחַי [טור], וְלָפֶת הוּא מַה שֶּׁאָנוּ קוֹרִין מָייאר"ן וְרִיבִי"ן. [ב]וְעַיֵּן בְּמֵגֵן אַבְרָהָם (סק"ט) שֶׁמְּפָקְפֵּק בְּדִין זֶה, וְעַיֵּן בְּטוּר שֶׁמֵּבִיא גַּם כֵּן שַׁיָּשׁ גְּאוֹנִים שֶׁסּוֹבְרִין לְבָרֵךְ עַל חַי בּוֹרֵא פְּרִי הָאֲדָמָה, וְעַיֵּן בְּחַיֵּי אָדָם (ח"א כלל נא ס"ב) שֶׁכָּתַב דְּיָחוּל אִם דָּרַךְ בְּנֵי אָדָם בְּאוֹתוֹ מָקוֹם לְאָכְלָן חַיִּין, וְעַיֵּן בִּנְשִׁמַּת אָדָם (שם ס"ק א) שֶׁהָאֲרִיךְ בָּזֶה:

א (א) בָּרַךְ וכו'. הוֹאִיל וְעִקַּר הָאִילָן הוּא מִן הָאָרֶץ וְלֹא שִׁקַּר בִּבְרָכָתוֹ, וַאֲפִלּוּ הַזַּיִת בָּזֶה [פְּרִי מְגָדִים (א"א סק"א)]: **(ב) עַל פְּרִי הָאֲדָמָה וכו'.** [ג]וַאֲפִלּוּ כְּשֶׁהַפֵּרוֹת גְּדֵלִין עַל הָעֵץ אַף שֶׁאֵין הָעֵץ מִתְקַיֵּם בַּחֹרֶף, לֹא יָצָא, דְּהָוֵי בְּכְלַל פְּרִי הָאֲדָמָה וּכְדִלְעֵיל בְּסִימָן ר"ג (ס"ב) בְּהַגָּ"ה: **(ג) לֹא יָצָא.** כָּתַב מֵגֵן אַבְרָהָם (סק"א), (ד) וְאוֹתָן פֵּרוֹת הַגְּדֵלִים עַל הָאִילָן וּמְבָרֵךְ בּוֹרֵא פְּרִי הָאֲדָמָה מִשּׁוּם דְּלֹא נִגְמַר הַפְּרִי אוֹ שֶׁאֵינָן עִקַּר הַפְּרִי וּכְדִלְעֵיל בְּסִימָן ר"ב סָעִיף ב' וְסָעִיף ו', אִם בֵּרַךְ בּוֹרֵא פְּרִי הָעֵץ יָצָא, כֵּיוָן דְּעַל כָּל פֶּנִים מִן פְּרִי עֵץ הוּא. וְכֵן עַל פֵּרוֹת הָאֲדָמָה שֶׁטּוֹבִין מְבֻשָּׁלִין יוֹתֵר מֵחַיִּין שֶׁדִּינָן לְבָרֵךְ שֶׁהַכֹּל כְּשֶׁאוֹכְלָן כְּשֶׁהֵם חַיִּין, אִם בֵּרַךְ בּוֹרֵא פְּרִי הָאֲדָמָה יָצָא [פָּנִים מְאִירוֹת (ח"א סי' נח)]: **(ד) אִם הוּא פְּרִי הָעֵץ וכו'.** וְכֵן כְּשֶׁהוּא סָפֵק לוֹ (ה) מִצַּד הַדִּין, אֲבָל אִם הוּא סָפֵק לוֹ מַחֲמַת שֶׁלֹּא לָמַד, לֹא יֹאכַל עַד שֶׁיִּלְמַד: **(ה) אִם אָמַר שֶׁהַכֹּל.** וְכָל זֶה דִּיעֲבַד (ג) אֲבָל לְכַתְּחִלָּה צָרִיךְ לְבָרֵךְ עַל כָּל דָּבָר בִּרְכָתוֹ הַמְיֻחֶדֶת לוֹ: **(ו) וַאֲפִלּוּ וכו'.** רְצוֹנוֹ לוֹמַר, אַף שֶׁהֵם דְּבָרִים חֲשׁוּבִים: **ב (ז) הָיוּ וכו'.** אֲבָל לְכַתְּחִלָּה לְכַלֵּי עִלְּמָא אֵין לְכַוֵּן לְהוֹצִיא אֶת פְּרִי הָעֵץ, דְּטוֹב יוֹתֵר לְבָרֵךְ בִּרְכָה הַמְיֻחֶדֶת לוֹ, וּבְלָאו הָכִי יֵשׁ דֵּעוֹת בְּסִימָן רי"א סָעִיף ג' דְּיֵשׁ אוֹמְרִים דְּטוֹב יוֹתֵר לְהַקְדִּים פְּרִי הָעֵץ: **(ח) לְפָנָיו.** נָקֵט (ה) לְפָנָיו לְרִבּוּתָא דַּאֲפִלּוּ הָיָה לְפָנָיו פְּרִי הָעֵץ כְּשֶׁבֵּרַךְ, לֹא נִפְטַר מִמֵּילָא אֶלָּא אִם כֵּן נִתְכַּוֵּן בְּהָדְיָא לִפְטֹר. (ו) וְכֵן בְּאֶמֶת הֵיכִי דְּנִתְכַּוֵּן בְּהָדְיָא לִפְטֹרוֹ, מַהֲנֵי אֲפִלּוּ לֹא הָיוּ לְפָנָיו פְּרִי הָעֵץ כְּשֶׁבֵּרַךְ: **(ט) פְּרִי הָאֲדָמָה וּפְרִי הָעֵץ.** וְכֵן (ו) אִם הָיָה לְפָנָיו

שַׁעַר הַצִּיּוּן

א (ס) וְאַף דְּאֶבֶן הָעוֹזֵר וְאֵלִיָּה רַבָּה (סק"א) וּמְאַמַּר מָרְדְּכַי (סק"א) חוֹלְקִין עָלָיו. וּמִבְּיאִין רְאָיָה נְגֻדּוֹ, יֵשׁ כַּמָּה אַחֲרוֹנִים שֶׁהֶחֱזִיקוּ בְּשִׁיטָתוֹ וְיִשְׁבּוּ הַקַּשְׁיוֹת שֶׁעָלָיו. הֲלֹא הַמָּה הַבְּרָכוֹת (סק"ב) וְהַמֵּגֵן גִּבּוֹרִים (אלף המגן סק"א) וְחַיֵּי אָדָם (כלל נא ס"ב) וְגַם הַפְּרִי מְגָדִים (א"א סק"א) מְיַשֵּׁב הַקַּשְׁיָא שֶׁעָלָיו, וּלְפִי הַנִּרְאֶה גַּם הַפָּנִים מְאִירוֹת (ח"א סי' נח) הוֹלֵךְ בְּשִׁיטָתוֹ [אַךְ מַה שֶּׁחִדֵּשׁ בְּבֹסֶר שֶׁיְּבָרֵךְ פְּרִי הָעֵץ, דָּחוּ הָאַחֲרוֹנִים אֶת דְּבָרָיו], וּפָסַק בְּרָכוֹת לְהַקֵּל: **(ב)** וּפְרִי מְגָדִים (סק"ב) וְאֵלִיָּה רַבָּה (סק"ב): **(ג)** אַחֲרוֹנִים: **ב (ד)** מֵגֵן אַבְרָהָם (א"א סק"ב): **(ה)** אֵלִיָּה רַבָּה (סק"ב): **(ו)** ט"ז (סק"ב) וְאֵלִיָּה רַבָּה (שם): **(ז)** פְּרִי מְגָדִים (א"א סק"ב):

לִיקוּטֵי דִּבְרֵי הָרַב: א] בשו"ע הרב (סי' רב ס"ז) הביא שתי הדעות, ולענין הלכה ספק ברכות להקל בדיעבד, אבל לכתחילה יברך שהכל נהיה בדברו לצאת לדברי הכל [וראה משנ"ב סימן ר"ב (ס"ק מב)]. **ב]** ובשו"ע הרב (ס"ג) פסק כהשו"ע. **ג]** ובסדר ברכת הנהנין (פ"ו ה"ו) כתב שאפילו אם העץ כולו כלה בחורף, ולא נשאר אלא השורש בארץ שחוזר ומצמית, אם ברך על פריו בורא פרי העץ יצא בדיעבד.

Mishna Brura Menukad © Copyright Oz Vehadar - עוז והדר
Sacred Text - If printed do not throw away, requires genizah